

Pr. Prof. Univ. Dr. Alexandru MORARU

Curriculum Vitae

1. Data și locul nașterii; adresa de e-mail:

16.08 1948, Poiana Ilvei, jud. Bistrița-Năsăud; al.moraru@yahoo.com

2. Studii

- 1955-1962, Școala primară de șapte clase în Poiana Ilvei, jud. Bistrița-Năsăud.
- 1963-1968, Seminarul Teologic Ortodox Român Cluj-Napoca.
- 1968-1972, Institutul Teologic Universitar Ortodox Român din Sibiu.
- 1973-1976, cursuri de doctorat în Teologie la zi la Institutul Teologic de Grad Universitar din București, Secția istorică, specializarea *Istoria Bisericii Ortodoxe Române* (îndrumător științific Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae Șerbănescu), trecut mai apoi, din motive obiective, la *Istoria Bisericească Universală* (conducător științific Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan Rămureanu).
- 13 ianuarie 1979-18 iunie 1980, cursuri de specializare la Colegiul “Sf. Ștefan”, Universitatea din Oxford – Anglia.
- august 1996, cursuri de Limbă bulgară și paleoslavă la Universitatea “Sf. Chiril și Metodius”, Veliko – Târnovo – Bulgaria.
- 11 decembrie 1986 am obținut doctoratul în Teologie, la Institutul de Grad Universitar din București, cu tema: ***Biserica Angliei și ecumenismul. Legăturile ei cu Biserica Ortodoxă Română (sec. XVI-XX)*** (conducător științific Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan Rămureanu).

3. Experiența profesională (perioada, instituția, funcția)

- 1972-1973, pedagog la Seminarul Teologic special Curtea de Argeș.
- 1976-1990, profesor titular pentru disciplinele istorice la Seminarul Teologic Ortodox Român din Cluj – Napoca.
- 1 octombrie-1 decembrie 1990, conferențiar universitar titular la Institutul Teologic de Grad Universitar din Cluj-Napoca.
- 1 decembrie 1990-2013, profesor universitar titular la disciplina Istoria Bisericii Ortodoxe Române cu Noțiuni de Paleografie, la Institutul Teologic de Grad Universitar din Cluj-Napoca (1990-1992), apoi la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” – Cluj-Napoca (1992-2013).
- 1999-azi, conducător de doctorat.
- Din august 2013 pensionar; predă în continuare unele cursuri la nivel master și conduce doctorate.

4. Funcții administrative

- 26 ianuarie-1 octombrie 1990, director la Seminarul Teologic Ortodox Român din Cluj – Napoca.
- 1990-1992, rector la Institutul Teologic de Grad Universitar din Cluj-Napoca.
- 1992-1996, decan la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” – Cluj-Napoca.
- 1 ianuarie 2008 – 12 martie 2012, șef de catedră la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” – Cluj-Napoca.

5. Membru:

• Organizații profesionale

- 1990-1996, Comisia de Învățământ Teologic Universitar a Patriarhiei Române (București).
- 1992-1996, Senatul Universității „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 1994-2006, Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare (București).
- 1996-2014, Comisia Națională de Istorie Ecclesiastică din România (București).
- 1997-2010, Președinte al Fundației culturale „Ioan Lupaș”, Cluj-Napoca.
- 1999-2000, Consiliul de Administrație al Studioului de radio “Renașterea”, al Arhiepiscopiei Clujului.
- 2000-2010, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor și Diplomelor Universitare-București.
- 2004, Expert științific național CNCSIS-Teologie (București).
- 2007-azi (2016), Institutul de Istorie Ecclesiastică, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj – Napoca.
- 2008-2013, Consiliul Institutului de Studii Doctorale, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2010-2014, Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.
- 2010-2014, Consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.
- 2010-2014, Adunarea Națională Bisericească (București).
- 2010-2014, Consiliul Național Bisericesc (București).
- 2010-2014, președinte al Comisiei de Relații Externe Bisericești, Adunarea Națională Bisericească (București).

• Comitete de redacție

- 1990-1995, membru în comitetul de redacție al publicației religioase „Renașterea”, Cluj-Napoca.
- 1992-1995, redactor coordonator la revista „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”.
- 1992-2014, membru în Comitetul de redacție al revistei „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”.
- 1998-azi (2016), membru-coordonator în Comitetul de redacție al „Anuarului Facultății de Teologie Ortodoxă”, Cluj-Napoca.

- **Referent științific al unor edituri și reviste**

- octombrie 2011-2014, Analele Universității Alexandru Ioan Cuza”, Iași. Teologie
- octombrie 2011-2014, evaluator al editurii Argonaut, Cluj-Napoca. Teologie.
- 2011-2014, Colegiul de redacție al revistei Ortodoxia a Patriarhiei Române.

- **Comisii de dialog teologic interconfesional și interreligios**

- 1990, Comisia internațională de dialog teologic anglicano-ortodox (București).
- 1991-1997, Comisia Unității a IV-a a Consiliului Ecumenic al Bisericilor (Geneva-Elveția).

6. Premii și distincții:

- 1998, Diploma și medalia jubiliară “Vasile Goldiș”, cu prilejul aniversării a 80 de ani de la Marea Unire (din 1918 – 1998), acordată de Universitatea de Vest “Vasile Goldiș”, Arad.
- 2000, Diplomă de excelență, Societatea Cultural-Științifică „Virtus Romana Rediviva”, Cluj-Napoca.
- 2005, Diplomă de excelență – Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare, București.
- 2005, Diplomă de excelență didactică, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2007, Diplomă de merit, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2009, Premiul național Profesorul anului, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2009, Premiul „Comenius”, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2010, Premiul internațional Leading Professionals of the World 2010, International Biographical Centre, Cambridge, England.
- 2010, Diploma de Excelență - programe licență, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2010, Premiul Reprezentativității, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.

7. Limbi străine:

- Engleză.

BIBLIOGRAFIA

PR. PROF. UNIV. DR. ALEXANDRU MORARU

I. VOLUME (CĂRȚI) – UNIC AUTOR

1. *Biserica Angliei și ecumenismul. Legăturile ei cu Biserica Ortodoxă Română*, București, (în Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române – București), 1986, 270 p.
2. *La răscruce de vremi o viață de om: Nicolae Colan, episcopul Vadului, Feleacului și Clujului (1936 – 1957). După documente, corespondență, însemnări, relatări, impresii*, Cluj - Napoca, (în Editura Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului), 1989, 631 p.
3. *Învățământul teologic universitar ortodox român din Cluj (1924 -1952)*, Cluj - Napoca, (în Editura Presa Universitară Clujeană), 1996, 373 p.
4. *Seminarul Teologic Liceal Ortodox din Cluj – Napoca (1952 – 1997)*, Cluj – Napoca, (în Editura Presa Universitară Clujeană), 1997, 480 p.; ed. a II-a: *50 ani de învățământ teologic seminarial în Cluj – Napoca (1952-2002)*, Cluj – Napoca, (în Editura Presa Universitară Clujeană), 2002, 539 p.
5. *Catedrala Arhiepiscopiei Ortodoxe a Vadului, Feleacului și Clujului*, Cluj - Napoca, (în Editura Arhidiecezana), 1998, 254 p.
6. *Scurt istoric al Eparhiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului și Clujului*, Cluj-Napoca, (în Editura Renașterea), 2001, 212 p + 8 il. ; ed. a II-a, Cluj – Napoca, 2006, 410 p. + 8 il.
7. *Ierarhii Bisericii Ortodoxe Române, 2005. Bio – bibliografii selectivă*, Alba – Iulia, (în Editura Reîntregirea), 2005, 218 p. + 49 il.
8. *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000, Biserică. Națiune. Cultură*, vol. III, tom I, București, (în Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române – București), 2006, 820 p. + 2 hărți + 1 filă ilustrații (premiată de „UBB” Cluj-Napoca în 2007).
9. *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000, Dialog teologic și ecumenic*, vol. III, tom II, București, (în Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române – București), 2006, 464 p. +23 il. (premiată de „UBB” Cluj-Napoca în 2007).
10. *Învățământul Teologic Universitar Ortodox Român din Cluj-Napoca. Schiță istorică*, Cluj-Napoca, (în Editura Presa Universitară Clujeană), 2009, 206 p.
11. *Dicționarul ierarhilor români și străini - slujitori ai credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române*, Editura Basilica, București, 2015, 560 p.

II. VOLUME (CĂRȚI) – COAUTOR

12. ***Crâmpiele din istoria Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania. Eparhia Sibiului către Protopopiatul Solnoc II. Corespondență (1 octombrie 1845 – 20 decembrie 1874)***, vol. I, Cluj – Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2006, 495 p. (Dumitru Suciu – coord., Al. Moraru, Flaviu Vida, Cosmin Cosmuța).
13. ***Ioan Lupaș (1880-1967) slujitor al științelor istorice, învățământului și Bisericii***, Cluj-Napoca, Ed. Renașterea, 2008, 241p. + 28 p. ilustrații (Nicolae Edroiu, Alexandru Moraru, Dorel Man și Veronica Turcuș).
14. ***Alexandru Lapedatu (1876-1950) ctitor de Instituții științifice și cultural-bisericești***, Cluj-Napoca, Ed. Renașterea, 2009, 203p. + 17 ilustrații (Nicolae Edroiu, Alexandru Moraru, Dorel Man și Veronica Turcuș).
15. ***Revoluția transilvană de la 1848-1849. Date. Realități și fapte, reflectate în documente bisericești ortodoxe, 1840-1850***, București, Editura ASAB, 2011, 588p. (Dumitru Suciu-coordonator, Alexandru Moraru, Iosif-Marin Balog, Diana Covaci, Cosmin Cosmuța, Lórand Mádly).
16. ***Ortodoxia în Transilvania. Aspecte istorico-statistice privind orașul Cluj în anul 1922***, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2011, 114 p. (Alexandru Moraru, Ioan Bolovan).
17. ***Biserică, Școală și Comunitate Ortodoxă în Transilvania în Epoca Modernă. Documente. Protopopiatul Cetatea de Piatră și Eparhia Sibiului. Corespondență, 1849-1874***, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, 625 p. (Dumitru Suciu-coordonator, Alexandru Moraru, Iosif-Marin Balog, Vlad Popovici, Cosmin Cosmuța, Flaviu Vida, Nicoleta Han, Lórand Mádly).
18. ***Războiul național din Transilvania de la 1848-1849. Date, realități și fapte reflectate în documente bisericești greco-catolice 1848-1852***, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2014, 637 p. (Dumitru Suciu-coordonator, Alexandru Moraru, Iosif-Marin Balog, Diana Covaci, Vlad Popovici, Lorand Madly, Cosmin Cosmuța).
19. ***Mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului”, Piatra Fântânele, jud. Bistrița-Năsăud***, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2015. (Alexandru Moraru, Gavril Horț)

III. VOLUME ÎNGRIJITE

20. ***Tâlcuiri din Sfânta Scriptură***, de Arhiepiscop Teofil Herineanu, Editura Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj-Napoca, 1987, 470 p.
21. ***Omagiu Mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993)***, Editura Arhidiecezana Cluj-Napoca, 1995, 225 p.
22. ***Anuar. Institutul Teologic Universitar Ortodox Cluj – Napoca, I (1990 – 1992)***, Editura Arhidiecezana, Cluj-Napoca, 1998, 362 p.
23. ***Anuar. Universitatea „Babeș – Bolyai” Cluj - Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, II (1992 – 1994)***, Editura Arhidiecezana, Cluj-Napoca, 1999, 409 p.
24. ***Anuar. Universitatea „Babeș - Bolyai” Cluj - Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, III (1994 - 1996)***, Editura Arhidiecezana, Cluj - Napoca, 1999, 443 p.
25. ***Anuar. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, IV (1996-1998)***, Editura Arhidiecezana, Cluj - Napoca, 2000, 511 p.

26. *Anuar. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, V (1998-2000)*, Editura Arhidiecezana, Cluj-Napoca, 2000, 508 p.

IV. STUDII ÎN VOLUME COLECTIVE

27. *Biserica autocefală și Diaspora ei. Principii și perspective*, în vol. “Autocefalie, Patriarhie, Slujire sfântă”, București, 1995, p. 141 – 159.
28. *Aspecte din activitatea ierarhului Nicolae Colan din perioada 1940 – 1944*, în vol. “Omagiu Mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993)”, Cluj – Napoca, 1995, p. 101 – 113.
29. *Înfăptuiri de seamă ale Ortodoxiei clujene între 1918-1940*, în vol. “80 de ani de administrație românească la Cluj – Napoca”, vol. I, Cluj – Napoca, 1999, p. 102 – 112; ed. a II- a, p. 100 - 114.
30. *Ortodoxia clujeană între 1940 – 1999 – realizări importante*, în vol. “80 de ani de administrație românească la Cluj – Napoca”, vol. II, Cluj – Napoca, 1999, p. 98 – 108.
31. *Câteva aspecte din influențele isihasmului asupra vieții bisericești din Transilvania până în veacul al XIX – lea*, în vol. “Teologie și cultură transilvană în contextul spiritualității europene, în sec. XVI – XIX”, Cluj – Napoca, 1999, p. 37-106.
32. *Contribuții ale Patriarhului Miron Cristea la susținerea culturii și a școlii românești*, în vol. “La cumpăna dintre milenii”, Galați, 2000, p. 169-180.
33. *Muzica bisericească din Transilvania și Banat (sfârșitul secolului al XIX-lea - secolul al XX-lea)*, în vol. „Biserică și multiculturalitate în Europa sfârșitului de mileniu”, Cluj-Napoca, 2001, p. 421-445.
34. *Monahismul Ortodox Românesc (sfârșitul secolului XIX - secolul al XX-lea)*, în vol. „LOGOS Înalt Prea Sfințitului Arhiepiscop Bartolomeu al Clujului, la Împlinirea vârstei de 80 de ani!”, Cluj-Napoca, 2001, p. 364-372.
35. *Canonizarea Sfinților în Biserica Ortodoxă Română*, în vol. „Grai maramureșean și mărturie ortodoxă. Prea Sfințitului Episcop Iustinian Chira al Maramureșului și Sătmăruului, la împlinirea vârstei de 80 de ani”, Baia Mare, 2001, p. 302-321.
36. *Personalități transilvane din sec XVII-XIX, pildă de conviețuire și toleranță. Transylvanian Personalities from the XVII th Century to the XIX th Century, Examples of Life together and Tolerance*, în vol. „Toleranță și conviețuire în Transilvania sec. XVII-XIX”, Clu-Napoca, 2001, p. 101-115 și 299-314.
37. *Învățământul teologic seminarial ortodox din țara noastră în trecut și azi – privire generală*, în vol. „Bartolomeu Anania In Honorem”, Cluj-Napoca, 2001, p. 119-137 și în vol. „ Arhiepiscopul Bartolomeu Valeriu Anania Doctor Honoris Causa”, Cluj-Napoca, 2001, p. 151-159.
38. *Violența împotriva lui Dumnezeu - Câteva aspecte din perioada 1940-1945*, în volumul „Violența în numele lui Dumnezeu - un răspuns creștin”, Alba Iulia, 2002, p. 92-110.
39. *Contribuția românească la Sinodul de la Iași (1642)*, în volumul „Sinodul de la Iași și Sfântul Petru Movilă”, Iași, 2002, p. 72-78.
40. *300 de ani de la lăcrimarea icoanei Maicii Domnului de la Nicula (1699-1999)*, în vol. „Nicula-icoana neamului, 450 de ani de atestare documentară a Mănăstirii Ortodoxe Nicula, 1552-2002”, Nicula, 2002, p. 133-144.

41. *Un ierarh nedreptățit: Episcopul Policarp Morușca al Americii și Canadei (1935-1939)*, în vol. „Studia Historica et Theologica. Omagiu profesorului Emilian Popescu”, Iași, Editura Trinitas, 2003, p. 757-770.
42. *S-a înfăptuit „Unirea” sub Mitropolitul Teofil? Actele Sinodului din 1697: analiză istorico – teologică*, în vol. „Studii de Istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române”, Cluj – Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003, p. 337-357.
43. *Mitropolitul Andrei Șaguna - exponent al spiritualității românești din Transilvania*, în vol. „In Memoriam: Mitropolitul Andrei Șaguna, 1873-2003”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2003, p. 154-162.
44. *Memorandul transilvănenilor și urmările lui. Contribuția Bisericii românești (1692-1694)*, în „Analele Universității Ovidius - Constanța. Seria Facultății de Teologie Ortodoxă”, I (2002-2003), Constanța 2003, nr. 1, p. 197-203.
45. *Sfaturi și îndemnuri pentru monahi în „Convorbiri duhovnicești” ale Sfântului Ioan Casian*, în vol. „Izvoarele creștinismului românesc”, Constanța, Editura Arhiepiscopiei Tomisului, 2003, p. 298-311.
46. *Viața monahului oglindită în „Așezămintele mănăstirești” ale Sfântului Ioan Casian*, în vol. „Izvoarele creștinismului românesc”, Constanța, Editura Arhiepiscopiei Tomisului, 2003, p. 313-324.
47. *Românii nășădeni în vâltoarea veacului al XVIII-lea*, în vol. „Mărturie și Martiriu în Transilvania secolului al XVIII-lea. In memoriam: Eroului Tănase (Atanasie) Todoran din Bichigiu” (coordonatori Dorel Man și Flore Pop), Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2004, p. 101-112.
48. *Dialogul de reconciliere dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică*, în vol. „Arhid. Prof. Univ. Dr. Constantin Voicu Dr. H. C. Universitatea Oradea – O viață în slujba Bisericii și a Școlii Românești”, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2005, p. 207-223.
49. *Autocefalie și Patriarhat în Biserica Ortodoxă Română*, în vol. „Biserică și Misiune. Patriarhia Română la ceas aniversar”, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2005, p. 666-683.
50. *Norme și sfaturi de conduită creștinească în „Predicile Mitropolitului Andrei Șaguna”*, în vol. „Oameni și idei. Studii de filologie”, Cluj – Napoca, Editura Risoprint, 2005, p. 264-284.
51. *Fundația "Emanuil Gojdu" din Budapesta în atenția publicației "Renașterea" din Cluj*, în „Omagiu Profesorului Nicolae V. Dura la 60 de ani”, Constanta, 2006, p. 605-608.
52. *Domnitorul Sfânt Ștefan cel Mare și Transilvania*, în vol. „Structura etnică și confesională a Transilvaniei medievale (sec. XI-XIV). Sfântul Ștefan cel Mare – 500 ani”, Cluj – Napoca, Editura Renașterea, 2007, p. 154-175.
53. *Biserică, Națiune și Cultură în Istoria Ortodoxiei Românești din Transilvania în secolul al XIX-lea – aspecte generale* -, în vol. „Biserică, Societate, Identitate. In honorem Nicolae Bocșan”, Cluj – Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2007, p. 93-109.

54. *Aspecte privitoare la relațiile dintre ortodocșii și luteranii din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XX-lea*, în vol. „Omagiu Părintelui prof. univ. dr. Ioan I. Ică”, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2007, p. 141-15.
55. *Icoana făcătoare de minuni de la Mănăstirea Nicula*, în vol. „Cinstirea Sfințelor Icoane în Ortodoxie. Retrospectivă istorică, momente cruciale de stabilire a teologiei icoanei și de criză majoră 1220 de ani de la cel de al VII-lea Sinod Ecumenic”, Iași, Ed. Trinitas, 2008, p. 342-354.
56. *Învățăături dumnezeiești și norme morale în Mărturisirea de credință a lui Petru Movilă, în traducerea Profesorului Alexandru Elian*, în vol. „In Memoriam Alexandru Elian – Omagiere postumă a regretatului istoric și teolog, la zece ani de la trecerea sa la cele veșnice (8 ianuarie 1998)”, Timișoara, Ed. Arhiepiscopiei Timișoarei, 2008, p. 284-305.
57. *Confesiune și etică în predicile lui Ioan Lupaș*, în vol. „Ethos și Etnos. Aspecte teologice și sociale ale mărturiei creștine”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2008, p. 303-325 (coordonator Ștefan Iloaie).
58. *Prea Sfințitul Părinte Episcop-Vicar Vasile Someșanul – o viață închinată slujirii lui Dumnezeu și omului*, în vol. „Un neobosit slujitor al Bisericii: Prea Sfințitul Episcop-Vicar Vasile Someșanul”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2008, p. 31-39 (coordonator Ioan Chirilă).
59. *Câteva considerații privitoare la circulara lui Andrei Șaguna despre urmările Revoluției din 1848 în Transilvania*, în vol. „Mitropolitul Andrei Șaguna (1808-1873) – Personalitate marcantă a vieții bisericești, culturale și politice a românilor din Transilvania. La împlinirea a 200 de ani de la nașterea sa. Simpozion național – Oradea, 27-28 mai 2008”, Oradea, 2008, p. 33-42 (coordonator Pavel Cherescu).
60. *Sfinții Trei Ierarhi în pictura pe sticlă din Transilvania*, în vol. „Studia Basiliana”, III, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2009, p. 401-409.
61. *Alexandru Lapedatu – întemeietor de instituții ale învățământului teologic*, în vol. „Alexandru Lapedatu (1876-1950), ctitor de instituții științifice și cultural-bisericești”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2009, p. 54-84 (Nicolae Edroiu, Alexandru Moraru, Dorel Man, Veronica Turcuș).
62. *Vicariatul Ortodox Român Alba Iulia (1940-1945). Aspecte generale*, în vol. „Identități confesionale în Europa Central-Orientală (secolele XVII-XXI). Lucrările Colocviului internațional din 14-17 noiembrie 2007, Cluj-Napoca”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2009, p. 491-510.
63. *Protopopiatul Ortodox Cetatea de Piatră – Chioar între anii 1881-1921. Unități administrative bisericești, suflute, clerici și învățători*, în vol. „Pe urmele trecutului Profesorului Nicolae Edroiu la 70 de ani”, Cluj-Napoca, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, 2009, p. 551-578.
64. *Viața și activitatea Arhiepiscopului Teofil Herineanu (1909-1992)*, în vol. „Arhiepiscopul Teofil Herineanu – 100 de ani de la naștere”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2009, p. 19-76 (coordonator Ioan Chirilă).
65. *Revista Teologică din Sibiu în spiritualitatea transilvană*, în vol. „Revista Teologică. Organ pentru știință și viață bisericească (1907-1916; 1921-1947) – Indice bibliografic”, de Valeria-Gemma Moraru, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2010, p. 11-25.

66. **Întemeierea Mitropoliei Ungrovlahiei (1359) – receptată în istoriografia românească**, în vol. „Istorie bisericească, misiune creștină și viață culturală. Simpozion național cu genericul: Creștinismul românesc și organizarea bisericească în secolele XIII-XIV. Știri și interpretări noi”, vol. II, Galați, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, 2010, p. 306-334.
67. **Catedra de Cântare bisericească și Tipic la Institutul Teologic Universitar Ortodox din Cluj (1924-1952)**, în „Volum omagial Pr. Prof. Dr. Nicu Moldoveanu la 70 de ani”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 197-205 (volum îngrijit de Pr. Prof. Dr. Vasile Stanciu și Pr. Lect. Dr. Stelian Ionașcu).
68. **Mitropolitul Simion Ștefan în lucrări laice reprezentative din istoriografia românească**, în vol. „Mitropolitul Simion Ștefan. Teolog, cărturar, patriot”, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2010, p. 23-53 (coordonator Pr. Lect. Dr. Jan Nicolae).
69. **Relațiile cu Biserica Ortodoxă a Greciei**, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 213-222.
70. **Relațiile cu Biserica Anglicană**, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 354-362.
71. **Consiliul Ecumenic al Bisericilor și Ortodoxia românească**, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 451-459.
72. **Autocefalie și Patriarhat în Biserica ortodoxă Română. Aportul clericilor și al mirenilor**, în vol. „Autocefalia – libertate și demnitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 480-492; republicat în „Almanah Bisericesc. Studii teologice și aspecte pastoral-misionare, 2011”, Slobozia, Editura Sfânta Episcopie a Sloboziei și Călărașilor, 2011, p. 22-34.
73. **Legături ale Bisericii Ortodoxe Române cu marile Biserici creștine (din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până în primul deceniu al secolului al XXI-lea)**, în vol. „Integrarea europeană și valorile Europei”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2011, p. 343-365 (coordonatori Ioan-Vasile Leb, Gabriel-Viorel Gârdan, Dacian But-Căpușan).
74. **Revista „Mitropolia Ardealului” în viața Bisericii Ortodoxe Române**, în vol. „Mitropolia Ardealului. Revista oficială a Arhiepiscopiei Sibiului, Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Episcopiei Alba Iuliei și Episcopiei Oradiei (1956-1990) – Indice bibliografic –”, de Valeria-Gemma Moraru, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, p. 11-27.
75. **Ortodoxia românească în context național și european. Puncte de reper**, în vol. „Euharistion Patriarhului DANIEL al României”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2011, p. 544-579.
76. **Apologetica în învățământul teologic universitar ortodox transilvănean și bănățean (sec. XIX-XX)**, în vol. „In Honorem Magistri Onufrie Vințeler”, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2011, p. 222-231 (coordonator Diana Tetean).
77. **Vlădica Nicolae Colan (1936-1957) – momente din activitatea sa de la Cluj**, în vol. „Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului la 90 de ani (1921-2011)”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2012, p. 135-148; republicat în rev. „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, Cluj-Napoca, V (2011), nr. 9, p. 20-26.

78. *Un martir brașovean: Pr. Prof. Dr. Liviu-Galaction Munteanu*, în vol. „File de Istorie. Prețuire și recunoștință Părintelui Profesor Mircea Păcurariu”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană – Editura Andreiana, 2012, p. 659-694.
79. *Tematica documentelor de la biserica „Sfântul Nicolae” din Șcheii Brașovului*, în vol. „Medicină și Teologie. In Honorem Prof. Univ. Dr. Mircea-Gelu Buta”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2012, p. 331-369 (editori Alexandru Moraru, Gabriel-Viorel Gârdan).
80. *Martirajul românilor ortodocși din Transilvania în Revoluția din 1848-1849*, în vol. „Medicii și Biserica”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2013, p. 67-100.
81. *Sfinții Împărați Constantin și Elena reprezentați în „școli” de pictură populară pe sticlă din Transilvania (sec. XIX)*, în vol. „Cruce și Misiune. Sfinții Împărați Constantin și Elena – promotori ai libertății religioase și apărători ai Bisericii”, vol. I, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2013, p. 375-403.
82. *Elite ortodoxe românești din Transilvania, Crișana și Banat, doctori ai Universității din Cernăuți (sfârșitul sec. al XIX-lea – prima jumătate a sec. al XX-lea)*, în vol. „Crezul Istoriei. In Honorem Prof. Univ. Dr. Mihai Iacobescu”, Iași, Editura Junimea, 2013, p. 337-346.
83. *The Holy Metropolitan Petru Movilă in the Romanian Conscience*, în vol. „Mărturisirea de credință – locul și rolul ei în tradiția Bisericii Ortodoxe – relația dintre teologia academică și teologia doxologică”, Iași, Editura Doxologia, 2013, p. 43-60.
84. *Mănăstirile ortodoxe din Transilvania în secolele XIV-XVIII și rolul lor în apărarea Ortodoxiei*, în vol. „Monahismul Ortodox Românesc. Istorie, Contribuții și reprezentare”. Vol. I, „Istoria Monahismului Ortodox Românesc”, București, Editura BASILICA a Patriarhiei Române, 2014, p. 481-513.
85. *Situația monahismului din Transilvania în secolul al XIX-lea până în anul 1918*, în vol. „Monahismul Ortodox Românesc. Istorie, Contribuții și reprezentare”. Vol. I, „Istoria Monahismului Ortodox Românesc”, București, Editura BASILICA a Patriarhiei Române, 2014, p. 641-656.
86. *Monahismul ortodox românesc între anii 1918-1948*, în vol. „Monahismul Ortodox Românesc. Istorie, Contribuții și reprezentare”. Vol. I, „Istoria Monahismului Ortodox Românesc”, București, Editura BASILICA a Patriarhiei Române, 2014, p. 843-865.
87. *Monahismul ortodox românesc din 1990 până azi în Transilvania*, în vol. „Monahismul Ortodox Românesc. Istorie, Contribuții și reprezentare”. Vol. I, „Istoria Monahismului Ortodox Românesc”, București, Editura BASILICA a Patriarhiei Române, 2014, p. 963-993.

V. STUDII ÎN PERIODICE BISERICEȘTI ȘI LAICE

88. *Legături bisericești și culturale între Transilvania și Moldova pe timpul lui Ștefan cel Mare (1457 – 1504)*, în „Mitropolia Ardealului”, XX (1975), nr. 11 – 12, p. 865 – 874.
89. *Activitatea culturală a Mitropolitului Andrei Șaguna*, în „Glasul Bisericii”, XXV (1976), nr. 1 – 2, p. 195 – 210.

90. *Paul din Alep despre Biserica Ortodoxă din Moldova*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, LII (1976), nr. 7 – 8, p. 494 – 506.
91. *Biserica Ortodoxă din Moldova în timpul domniilor lui Alexandru Vodă Lăpușeanu (1552-1561; 1564 – 1568)*, în „Studii Teologice”, XXVIII (1976), nr. 7 – 10, p. 657 – 667.
92. *Din istoria legăturilor Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Țara Românească. Personalități monahale transilvănene din veacul al XIX – lea în viața bisericească a Țării Românești*, în „Studii Teologice”, XXIX (1977), nr. 1 - 2, p. 91 - 100.
93. *Participarea clerului român din Transilvania la evenimentele din 1848 și 1918*, în „Studii Teologice”, XXXIX (1987), nr. 1, p. 108 – 114.
94. *Sinodul de la Ferrara – Florența (1438 – 1439) și urmările lui în Răsărit, reflectate la istoricii bizantini. (Mihail ?) Ducas și Georgios Sphrantzes*, în „Studii Teologice”, XXXIX (1987), nr. 2, p. 96 – 103.
95. *Dialogul teologic anglicano – ortodox – realizări și perspective*, în „Ortodoxia”, XLI (1989), nr. 3, p. 31 – 41.
96. *Familia la români între tradiție și modernitate. Unele aspecte morale, etice și sociale*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XXXVII (1992), nr. 1 – 2, p. 131 – 138.
97. *Etnie și confesiune în Transilvania veacului al XVI-lea*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XXXVIII (1993), nr. 1 – 2, p. 33 – 38.
98. *Ideea de pocăință în Cazanul lui Varlaam – 1643*, în „Biserica Ortodoxă Română”, CXI (1993), nr. 11 – 12, p. 66 – 71.
99. *Un arbitraj arbitrar, străin de adevăr și dreptate: Dictatul de la Viena (30 august 1940)*, în „Biserica Ortodoxă Română”, CXI (1993), nr. 11 – 12, p. 140 – 146.
100. *Tineretul român într-o lume secularizată*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XXXIX (1994), nr. 1, p. 99 – 106.
101. *Biserica și tradiție în „Descriptio Moldaviae”*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XXXIX (1994), nr. 2, p. 25 – 38.
102. *The Calvinist Catechism and the Orthodox Transilvanians of the XVII – th Century*, în „Colloquia”, tom I (1994), nr. 2, p. 65 – 69.
103. *Viața creștină oglindită în cuvântările Mitropolitului Andrei Șaguna la Sărbătorile mari*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XL (1995), nr. 1 – 2, p. 61 – 72.
104. *Biserica și națiune în Pastoralele Mitropolitului Nicolae Colan*, în „Angustia”, vol. I, Cluj – Napoca, 1996, p. 247 – 252.
105. *Pătrunderea luteranismului în Transilvania*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLI (1996), nr. 1- 2, p. 3 – 10.
106. *Activitatea istoricului Ioan Lupaș în cadrul Adunării Eparhiale Ortodoxe a Clujului între anii 1921 – 1945*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLII (1997), nr. 1 – 2, p. 55 – 66.
107. *Situația românilor transilvăneni în perioada horthystă reflectată în unele documente ale vremii*, în „Angustia”, nr. 3, Cluj – Napoca, 1998, p. 207 – 212.
108. *Isihastă bulgari din secolul al XIV – lea și monahismul românesc*, în „Credința Ortodoxă”, III (1998), nr. 3 – 4, p. 21 – 30.
109. *Reînvierea învățământului teologic universitar ortodox din Cluj – Napoca. Primii doi ani de activitate*, în „Anuar I (1990 – 1992). Institutul Teologic

- Universitar Ortodox Cluj – Napoca (din 1992 – Facultate de Teologie Ortodoxă)”, Cluj – Napoca, 1998, p. 11 – 86.
110. *Mănăstirea Râmeț – cetate de rezistență a Ortodoxiei transilvănene*, în „Anuar I (1990 – 1992). Institutul Teologic Universitar Ortodox Cluj – Napoca (din 1992 – Facultate de Teologie Ortodoxă)”, Cluj – Napoca, 1998, p. 173 – 184.
 111. *Mitropolitul Antim Ivireanul despre trăirea creștinilor din vremea sa*, în „Glasul Bisericii”, LIV (1998), nr. 5 – 8, p. 62 – 71.
 112. *Bulgarian hesychasts in the XIV – th century and Romanian monasticism*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIII (1998), nr. 1-2, p. 53 – 60.
 113. *Romanian Orthodox Church in Dialogue and Cooperation with the Minorities Churches*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIV (1999), nr. 1-2, p. 43-49.
 114. *Integrarea Institutului Teologic Universitar Ortodox în Universitatea „Babeș – Bolyai” Cluj – Napoca*, în „Anuar II (1992 – 1994), Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj – Napoca. Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj – Napoca, 1999, p. 11 – 46.
 115. *Aspecte din legăturile Patriarhului Miron Cristea cu istoricul Ioan Lupaș*, în „Anuar II (1992 – 1994), Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj – Napoca. Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj – Napoca, 1999, p. 149 – 158.
 116. *Pași importanți în circuitul învățământului universitar clujean*, în „Anuar III (1994-1996), Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, Facultatea de teologie Ortodoxă”, Cluj-Napoca, 1999, p. 11-24.
 117. *Catehismul calvinesc (1640 sau 1642) în contextul vieții românilor din Transilvania veacului al XVII-lea*, în „Anuar III (1994-1996), Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, Facultatea de teologie Ortodoxă”, Cluj-Napoca, 1999, p. 97-104.
 118. *Uniți și ortodocși între 1918-1948. reveniri la Ortodoxie înainte de 1948*, în „Biserica Ortodoxă Română”, CXVII (1999), nr. 1-6, p. 265-290.
 119. *Presa bisericească ortodoxă română (sfârșitul secolului al XIX-lea – secolul al XX-lea)*, în „Ortodoxia Maramureșeană”, V (2000), nr. 5, p. 167-175.
 120. *Ceremoniile de logodnă, nuntă și înmormântare oglindite în „Descrierea Moldovei”*, în „Anuar V (1998-2000), Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj-Napoca, 2000, p. 411-508.
 121. *Biserica românească sub dictatura comunistă*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Orthodoxa”, XLVI (2001), nr. 1-2, p. 31-40.
 122. *Biserica Ortodoxă Română între 1990-2000 - privire generală-*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Orthodoxa”, XLVII (2002), nr. 1-2, p. 35-48.
 123. *Zece ani de învățământ teologic universitar ortodox la Cluj-Napoca*, în „Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă (2000-2002)”, VI, Cluj-Napoca, 2002, p. 11-49.
 124. *Sfântul Ioan Casian – apărător al dreptei credințe – aspecte generale -*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Orthodoxa”, XLVIII (2003), nr. 1-2, p. 25-37.
 125. *Câteva aspecte din activitatea de asistență socială a Bisericii Ortodoxe Române între anii 1990-2000*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIX (2004), nr. 1-2, p. 15-27.

126. *Clerici și monahi ortodocși români în primul război mondial*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, L (2005), nr. 1, p. 13-20.
127. *Clerici ortodocși români care au suferit în primul război mondial*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, L (2005), nr. 1, p. 17-20.
128. *Patru catedrale eparhiale ortodoxe din Transilvania și Banat-aspecte generale*, în „Analele Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca”, VII (2002-2004), 2006, p. 37-46.
129. *Licențiații Institutului Teologic de Grad Universitar din Cluj (1949-1952)*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, Categ. CNCSIS C, 1, 2006, p. 37 – 94.
130. *Date statistice privitoare la parohiile, fiile și credincioșii din Eparhia Ortodoxă Română a Vadului, Feleacului și Clujului la 1 septembrie 1940*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, Categ. CNCSIS C, 2, 2006, p. 27 – 38.
131. *Sfinții Împărați Constantin și Elena în pictura populară pe sticla a „școlii” de la Nicula*, în „Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă”, tom. VII (2004-2005), Cluj - Napoca, 2007, p. 49-56.
132. *Primii “licențiați” ai Academiei Teologice Ortodoxe Române din Cluj dintre anii 1924-1936*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LXII (2007), Nr. 2, p. 45-51.
133. *Documente cenzurate în regimul comunist*, în „Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă”, tom. X (2006-2007), Cluj-Napoca, Ed. Renașterea, 2008, p. 49-85.
134. *Ierarhul Nicolae Colan despre familie și școală*, în „ROST, Revistă de cultură creștină și politică”, VI (2008), nr. 63, p. 24-28.
135. *Eglise. Nation. Culture dans l'Histoire de l'Orthodoxie roumaine de Transylvanie au XIX-e siècle, - quelques aspects généraux*, în „Anuar 2007-2008”, XI, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2009, p. 29-57.
136. *Dialogul teologic dintre Biserica Ortodoxă și Biserica Romano-Catolică. Schiță istorică*, în vol. „Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2008”, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, 2009, p. 341-346.
137. *La contribution du clergé et des croyants à la reconnaissance de l'Autocéphalie et à la promotion au rang de patriarcat de l'Eglise Orthodoxe Roumaine*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LV (2010), nr. 1, p. 53-63.
138. *Momente din istoria învățământului teologic universitar ortodox din Cluj-Napoca*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LV (2010), nr. 2, p. 61-83.
139. *Comuniune și responsabilitate în Biserica Ortodoxă Română: Autocefalie și Patriarhat (125 de ani și 85 de ani de la înfăptuirea lor). Communion and Responsibility in the Romanian Orthodox Church: Autocephaly and Patriarchate (125 Years and 85 Years, respectively, after their accomplishment)*, în rev. „Candela Nordului”, Suedia, III (2010), nr. 3, p. 27-34.

140. *Molitvelnicul de la Bălgrad (1689) și Protopopul Ioan Zoba din Vințu de Jos*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LVI (2011), nr. 1, p. 79-88.
141. *Familia Creștină în Pastoralele Arhiepiscopului și Mitropolitului Bartolomeu Anania*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LVI (2011), nr. 2, p. 205-214.
142. *Andrei Șaguna – vicar general (1846-1848). Câteva povești pentru clerici*, în „Îndrumător Pastoral”, Episcopia Tulcii, IV, 2012, nr. 4, Tulcea, 2012, p. 433-439.
143. *Sălăjeni – cadre didactice titulare la Seminarul Teologic Ortodox din Cluj-Napoca*, în vol. „Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2011”, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, 2012, p. 309-318.
144. *Sfânta Taină a Mărturisirii sau a Spovedaniei (Pocăinței), oglindită în „Didahiile” Mitropolitului martir Antim Ivireanul*, în „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, Cluj-Napoca, VII (2013), nr. 9, p. 5-13.
145. *Sălăjeni – cadre didactice universitare de Teologie Ortodoxă românească – Biobibliografii* -, în vol. „Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2012”, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, 2013, p. 361-408.
146. *Pe urmele Sfinților Împărați Constantin și Elena în ținuturile românești*, în vol. „Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2013”, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, 2014, p. 559-568.
147. *Aspecte generale privitoare la relațiile lui Constantin Brâncoveanu și ale familiei sale cu brașovenii*, în „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, Cluj-Napoca, VIII (2014), nr. 5, p. 5-11.
148. *Câteva aspecte din viața creștină a Bisericii primare*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LVIII (2013), nr. 2, p. 75-86; *Some aspects of the Christian Life of the Early Church*, în *Ibidem*, p. 87-98.
149. *Organizarea Bisericii Ortodoxe din Țara Românească (sec. XIV – începutul sec. XV)*, în „Anuar 2011-2012”, XV, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, 2013, p. 101-118.

VI. STUDII (COAUTOR)

150. *Protopopiatul Ortodox Român Trei Scaune (1881-1921). Unități administrative bisericesti, suflete, clerici și credincioși*, în vol. „Profesioniștii, I. Ana Grama la 70 de ani”, Sf. Gheorghe, Editura Carpatica „Sf. Gheorghe”, 2010, p. 193-224 (Alexandru Moraru, Cosmin Cosmuța).
151. *Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 507-533 (Alexandru Moraru, Ștefan Iloaie, Cosmin Cosmuța, Paul Valenciuc).
152. *Dialogurile bilaterale ale Bisericilor Ortodoxe cu celelalte Biserici Creștine: impuls pentru gândirea Teologică Ortodoxă*, în vol. „Teologia Ortodoxă în secolul al XX-lea”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2011, p. 97-118 (Alexandru Moraru, Viorel Ioniță).

VII. ARTICOLE ÎN VOLUME

153. *Lupta poporului român din Țara Năsăudului împotriva uniației pentru apărarea dreptei credințe*, în „Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, București, 1978, p. 108 – 113.
154. *Marea împlinire de la 1 Decembrie 1918*, în “Buletinul Filialei Ortodoxe Române Sf. Dimitrie”, Birmingham, Leicester și Nottingham, I (1978), nr. 7 – 12, p. 18 – 22.
155. *Noi dovezi de statornicie în credința ortodoxă a românilor năsăudeni*, în “Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, București, 1979, p. 256 – 259.
156. *102 ani de la proclamarea independenței României 1877 – 1979*, în “Buletinul Filialei Ortodoxe Române Sfântul Dimitrie”, Birmingham, Leicester și Nottingham, II (1979), nr. 1 – 6, p. 22 – 26.
157. *1600 de ani de la cel de – al II – lea Sinod ecumenic (381 – 1981)*, în “Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Sibiu, 1981, p. 74 – 76.
158. *Ecumenismul*, în “Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Sibiu, 1982, p. 192 – 194.
159. *Luptători și martiri năsăudeni pentru dreptate socială, libertate națională și apărarea credinței ortodoxe, din a doua jumătate a veacului al XVIII – lea*, în “Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1983, p. 75 – 77.
160. *”Unirea națiunea a făcut – o” 24 ianuarie 1959 – 24 ianuarie 1984*, în „Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1984, p. VII – IX.
161. *Cinstindu-ne martirii, aniversăm Patria, 1784 – 200 ani – 1984*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1984, p. 75 – 77.
162. *O sută de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române (1885 – 1985), Șaizeci de ani de la înființarea Patriahiei române (1925 – 1985)*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1985, p. 89 – 92.
163. *Episcopul Nicolae Colan al Vadului, Feleacului și Clujului – 50 de ani de la instalare*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1986, p. 83 – 86.
164. *Articolul 7 din Simbolul credinței*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1987, p. 31 – 33.
165. *Unirea Transilvaniei cu România (1 Decembrie 1918 – 70 de ani – 1 Decembrie 1988)*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1988, p. 8 – 10.
166. *Datoria sfântă de a păstra puritatea, integritatea și unitatea cultului Bisericii Ortodoxe*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, Cluj – Napoca, 1988, p. 59 – 62.
167. *Înalt Prea Sfințitul Teofil Herineanu al Vadului, Feleacului și Clujului, la 80 de ani de viață și 40 de ani de arhierie*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și

- patriotic”, editat de Arhiepiscopia Ortodoxă a Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1989, p. 36 – 43.
168. **Întâlnirea Comisiei Unității a IV-a a Consiliului Ecumenic al Bisericilor (Bangkok – Thailanda, 29 septembrie – 4 octombrie 1993)**, în “Studia Universitatis ”Babeș–Bolyai”. Theologia Orthodoxa”, XXXIX (1994), nr. 2, p. 109 – 113.
169. **Pași importanți în circuitul învățământului universitar clujean**, în „Anuar III...”, p. 11-24.
170. **Date cronologice din viața și activitatea Pr. Prof. Onisie Morar – vicar administrativ (1914-1995)**, în vol. „Onisie Morar – o credință, un drum, o viață”, Cluj-Napoca, 2000, p. 13-17.
171. **Preot Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu, membru corespondent al Academiei Române-istoric al Bisericii și Neamului**, în vol. „Slujitor al Bisericii și al Neamului Părintele Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu, membru corespondent al Academiei Române, la împlinirea vârstei de 70 de ani”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2002, p. 61-76.
172. **Părintele Stareț Serafim, trăitor și mărturisitor al credinței străbune**, în vol. „Duhovnicul Serafim Man de la Mănăstirea Sfânta Ana - Rohia - la ceas aniversar -”, Cluj-Napoca, Editura Mănăstirii Rohia, 2005, p. 25-28.
173. **Părintele Cleopa Ilie-văzător cu duhul**, în vol. „Părintele Cleopa Ilie (1912-1998) prieten al Sfinților și Duhovnic al credincioșilor-in memoriam-”, Iași, Editura Trinitas, 2005, p. 169-170.
174. **Părintele Simion-la vârsta biblică (70 ani)**, în vol. „In honorem Părintelui Simion Cristea”, Cluj-Napoca, Editura Iris Mar, 2007, p. 75-76.
175. **Împreună slujitori la Sfântul Altar**, în vol. „Biserica Înălțarea Sfintei Cruci”, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2007, p. 103.
176. **Câteva aspecte din gândirea ierarhului Nicolae Colan despre Familie și Școală**, în „Grai Românesc”, VIII (2007), Nr. 4, p. 5-6 și în „Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă”, tom IX (2005-2006), Cluj-Napoca, 2008, p. 49-55.
177. **Împreună slujitori la Sf. Altar**, în vol. „Album Aniversar – două decenii de slujire în Hristos” (editat de Iulian Benche), Cluj-Napoca, ed. I, Editura EIKON, 2007, p. 103; ed. a II-a, Editura Patmos, 2011, p. 127-128.
178. **O plăcută aducere aminte**, în vol. „De veghe la peceți. Părintele Constantin C. Cojocar, la ceas aniversar”, Iași, Editura Doxologia, 2013, p. 29-30.

VIII. ARTICOLE, REPORTAJE, RECENZII, INTERVIURI, PREFEȚE ȘI POSTFEȚE, ÎN DIFERITE PUBLICAȚII BISERICEȘTI ȘI LAICE

A. ARTICOLE

179. **Rolul Bisericii românești la înfăptuirea actului de la 1 Decembrie 1918**, în “Mesagerul transilvan”, Cluj – Napoca, 1 decembrie 1990.
180. În colaborare: **Memoriu pentru reînființarea Institutului Teologic Universitar din Cluj**, în “Renașterea” I (1990), nr. 1, p. 7.
181. **Vlădica Nicolae Colan – apărător al dreptei credințe**, în “Renașterea”, I (1990), nr. 2, p. 6.

182. *Patristica*, în "Renașterea", I (1990), nr. 3, p. 4.
183. *Patristica: Crucea și învierea lui Hristos*, în "Renașterea", nr. 4, p. 3.
184. *Tetraevanghelul lui Gavriil Uric (1429) din Biblioteca Bodleiană – Oxford, din nou acasă*, în "Renașterea" I (1990), nr. 5, p. 4.
185. *Reînființarea Institutului Teologic Ortodox Român din Cluj – Napoca*, în "Renașterea", I (1990), nr. 11, p. 3- 4.
186. *Octavian Goga și Centrul Eparhial al Vadului, Feleacului și Clujului*, în "Renașterea", II (1991), nr. 5 – 6, p. 4.
187. *Șapte decenii de la reînființarea Eparhiilor Vadului și Feleacului la Cluj 1921 – 1991*, în "Renașterea", II (1991), nr. 7 – 8, p. 3 și 6.
188. *Din nou viață la mănăstirea Strâmbu, (Cășiel) – Protopopiatul Dej, jud. Cluj*, în "Renașterea", II (1991), nr. 9 – 10, p. 3.
189. *In Memoriam: Dr. Valeriu Șotropa*, în "Renașterea", II (1991), nr. 11–12, p. 4.
190. *Ortodoxia în conștiința unor teologi răsăriteni și apuseni*, în "Tribuna" – Cluj, nr. 9/1992, p. 8.
191. *Aspecte din activitatea Institutului Teologic Ortodox Român din Cluj – Napoca în anul universitar 1990 – 1991*, în "Renașterea", III (1992), nr. 1- 2, p. 3.
192. *Vestitori și mărturisitori ai Învierii Domnului. Tradiții și obiceiuri nășăudene*, în "Renașterea", III (1992), nr. 3 – 4, p. 3.
193. *Ortodoxia și teatrul*, în "Thalia", Cluj - Napoca, I (1992), nr. 2, p. 1.
194. *Sfinți români canonizați (20 – 21 iunie 1992)*, în "Renașterea", III (1992), nr. 7 – 8, p. 1 și 3.
195. *Episcopul Nicolae Popoviciu al Oradiei (1936 – 1950), martir al neamului românesc*, în "Renașterea", III (1992), nr. 9 – 10, p. 3.
196. *Înalt Prea Sfințitul Părinte Arhiepiscop D. H. C. Teofil Herineanu al Vadului, Feleacului și Clujului (1909 – 1992). Scurte date biografice*, în "Renașterea", III (1992), nr. 11, p. 7.
197. *Noul episcop titular al Oradiei: Prea Sfințitul Părinte Dr. Ioan Mihălțan*, în "Renașterea", III (1992), nr. 12, p. 4.
198. *Cazania mitropolitului Varlaam al Moldovei în sărbătoare, (1643 – 1993)*, în "Renașterea", IV (1993), nr. 4 – 7, p. 2.
199. *Mitropolitul Andrei Șaguna și contemporaneitatea*, în "Renașterea", IV (1993), nr. 4 – 7, p. 8.
200. *Religia și Școala românească – nostalgie și deziderate*, în "Renașterea", IV (1993), nr. 8 – 11, p. 8.
201. *Centenar Nicolae Colan (1883 – 1993). Limba română comoară și lege înțeleaptă*, în "Renașterea", IV (1993), nr. 12, p. 2.
202. *Octavian Goga. Un testament nerespectat ?*, în "Renașterea", IV (1993), nr. 12, p. 11.
203. *Vlădica Nicolae Colan, model de demnitate arhierescă și românească*, în "Cuvântul nou" (Sfântul Gheorghe), IV (1993), din 4 decembrie, p. 4.
204. *Biserica Ortodoxă Română și Patrimoniul Cultural Național*, în "Renașterea", V (1994), nr. 1, p. 9.
205. *Episcopul Dr. Ioan Stroia – candidat pentru scaunul eparhial de la Cluj (1936)*, în "Renașterea", V (1994), nr. 2, p. 4.

206. *Un ierarh ortodox uitat: Episcopul Dr. Grigorie Comșa al Aradului*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 3, p. 10.
207. *Sfintele Paști, Sărbătoarea vieții veșnice*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 4, p. 2.
208. *Episcopul Inochentie Micu – patriot și martir*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 6 – 7, p. 11.
209. *Institutul Teologic Ortodox Cluj’ 70*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 8, p. 11.
210. *Povește pentru tineri*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 10, p. 9.
211. *Sfântul Apostol Andrei în colindul și folclorul dobrogean*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 12, p. 8.
212. *Sfântul Vasile cel Mare și creștinismul în Dacia*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 1, p. 6.
213. *Patriarhia Română – 70*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 2, p. 2.
214. *Recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române – 110*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 4, p. 2.
215. *Începuturi*, în “Renașterea”, VI (1995); nr. 5, p. 7.
216. *Simboluri creștine*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 6, p. 2.
217. *Alte simboluri creștine*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 7 – 8, p. 2.
218. *Biserica Ortodoxă Română în sărbătoare*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 10, p. 2.
219. *Crăciunul în viața neamului românesc*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 12, p. 11.
220. *Sf. Ioan Gură de Aur și Biserica Ortodoxă Română*, în “Renașterea”, VII (1996), nr. 1, p. 11.
221. *Episcopul Nicolae Ivan – promotor al culturii*, în “Renașterea”, VII (1996), nr. 2, p. 9.
222. *Mărturii despre creștini în inscripțiile din Sciția Mică (Dobrogea)*, în “Renașterea”, VII (1996), nr. 3, p. 2.
223. *Importanța reformelor lui Alexandru Ioan Cuza (1859 – 1866)*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 1, p. 2.
224. *Trup și suflet*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 6, p. 12.
225. *Spațiul mioritic și spiritualitatea bizantină*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 7 – 8, p. 9.
226. *Biserica între tradiție și înnoire*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 9, p. 11.
227. *Pr. Dr. Vasile Sava – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 145 (1997), nr. 29 – 32, p. 7.
228. *Patru decenii și jumătate de la înființarea Seminarului Teologic Liceal Ortodox din Cluj–Napoca*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 10, p. 8.
229. *Preot Sabin Truția – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 145 (1997), nr. 33 – 36, p. 7.
230. *Pr. Prof. Dr. Liviu Galaction Munteanu – vicar administrativ*, în “Telegraful român”, 145 (1997), nr. 41- 42, p. 4.
231. *Pledoarie pentru Monografiile parohiale*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 2, p. 10.
232. *Intellectualii ortodocși. ... de altădată*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 3, p. 11.
233. *Prot. Dr. Iuliu Goșescu – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 146 (1998), nr. 11 – 12, p. 3 – 4.
234. *Solidaritatea Ortodoxă*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 4, p. 11.
235. *Forța Ortodoxiei românești*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 5, p. 11.

236. *Reconcilierea în predicile Mitropolitului Andrei Șaguna*, în „Renașterea”, IX (1998), nr. 6, p. 6.
237. *Patriarhul Miron Cristea – susținător al culturii românești*, în „Renașterea”, IX (1998), nr. 7 – 8, p. 10.
238. *Suferințele Bisericii Ortodoxe Române în urma Dictatului de la Viena*, în „Curierul”, Primăria Municipiului Cluj – Napoca, IV (1998), nr. 182, p. 3.
239. *Pr. Prof. Ioan Pop – vicar administrativ*, în „Telegraful Român”, 146 (1998), nr. 35 – 36, p. 2.
240. *Pr. Prof. Dr. Liviu Galaction Munteanu – martir al neamului românesc*, în „Adevărul de Cluj” IX (1998), nr. 2276, 16 – 17 mai, p. 5.
241. *Pr. Prof. Dr. Liviu Galaction Munteanu. Omagierea de la Cluj*, în „Renașterea”, IX (1998), nr. 9, p. 6.
242. *Pr. Florian Geomolean – vicar administrativ*, în „Telegraful Român”, 146 (1998), nr. 37 – 40, p. 4.
243. *Slujire și trăire ortodoxă*, în „Renașterea”, IX (1998), nr. 10, p. 9.
244. *Colinde din străbuni*, în „Renașterea”, IX (1998), nr. 12, p. 9.
245. *65 de ani de la sfințirea Catedralei Ortodoxe din Cluj*, în „Renașterea”, IX (1998), nr. 11, p. 2 și 10.
246. *Înfăptuiri de seamă ale Ortodoxiei Clujene 1918 – 1940*, în „Cetatea culturală” – Cluj – Napoca, I (1998), nr. 4, p. 10.
247. *Elemente de spiritualitate creștină în descoperirile arheologice din Dobrogea*, în „Cetatea culturală” – Cluj – Napoca, II (1999), nr. 5, p. 11.
248. *Sfântul Apostol Andrei-ocrotitorul spiritual al Municipiului Galați*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 1, p. 11.
249. *Școlile de cântăreți bisericești ale Eparhiei Clujului în trecut*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 2, p. 11.
250. *Pr. Prof. Onisie Morar – vicar administrativ*, în „Telegraful Român”, 147 (1999), nr. 5 – 8, p. 7.
251. *Liceele Ortodoxe din Cluj (1944 – 1948)*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 3, p. 10.
252. *Paște însângerat*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 4, p. 11.
253. *Dezumanizarea tineretului*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 7-8, p. 7.
254. *Persecutarea bisericii ortodoxe „Schimbarea la Față” din Cluj-Napoca*, în „Renașterea” X (1999), nr. 9, p. 11.
255. *Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae Șerbănescu a trecut la cele veșnice*, în „Renașterea” X (1999), nr. 10, p. 10.
256. *Pr. Lect. Univ. Remus Lazăr a trecut la Domnul*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 11, p. 9.
257. *Învățământul teologic seminarial și universitar ortodox din România (1990-2000 – aprecieri, atitudini)*, în „Renașterea” XI (2000), nr. 1, p. 6.
258. *Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist Arăpașu la a 85-a aniversare*, în „Renașterea” XI (2000), nr. 2, p. 10; republicat în vol. „Omagiu jubiliar Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist la aniversarea a 85 de ani de viață și 50 de ani de arhierie. Cuvântări, mesaje, telegrame, scrisori, consemnări de presă”, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2000, p. 169-171.

259. *Bunuri și odoare bisericesti confiscate (1916-1918)*, în „Renașterea”, XI (2000), nr. 3, p. 11.
260. *Sfânta Cruce în viața creștinilor*, în „Renașterea”, XI (2000), nr. 4, p. 11.
261. *Comisia Națională Română de Istorie Bisericească Comparată. Două evenimente*, în „Renașterea”, XII (2001), nr. 3, p. 8.
262. *Arhiepiscopia Clujului. 80 de ani de la înființare*, în „Renașterea”, XII (2001), nr. 12, p. 4-5.
263. *Pe urmele înaintașilor noștri*, în „Grai Someșan”, Serie nouă, I (2002), nr. 1, p. 14.
264. *Arc peste vremi, 1933-2003*, în „Renașterea”, XIV (2003), nr. 11, p. 3.
265. *Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist Arăpașu - 90 de ani de viață și 55 de ani de arhierie*, în „Renașterea”, XVI (2005), nr. 2, p. 2.
266. *Gânduri despre Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Dr. Emanuil Rus*, în „Graiul Maramureșului”, XVII (2005), nr. 4517, din 6 februarie 2005, p. 3
267. *Prea Fericitul Părinte Teoctist Arăpașu - 20 de ani de Patriarhat*, în „Renașterea”, nr. 12, Cluj-Napoca, 2006, p. 2.
268. *Sfântul Ioan Casian despre lupta împotriva păcatelor*, în „Orașul”, Revistă de Cultură, nr. 2, Cluj - Napoca, 2006, p. 28.
269. *Prea Sfințitul Episcop Dr. Ioan Mihălțan - așa cum l-am cunoscut*, în „Legea românească”, nr. 3, Oradea, 2006, p. 14.
270. *85 de ani de la reînvierea Eparhiei Ortodoxe Romane a Vadului, Feleacului și Clujului (1921-2006)*, în „Renașterea”, nr. 12, Cluj-Napoca, 2006, p. 7.
271. *Adunarea Națională Bisericească. Ședința de constituire – vineri, 3 septembrie 2010*, în „Renașterea”, XXI (2010), nr. 10, p. 9.
272. *Episcopul Nicolae Ivan al Vadului, Feleacului și Clujului – 75 de ani de la trecerea sa la Domnul*, în „Telegraful Român”, 159 (2011), nr. 5-8, p. 5.
273. *Ierarhul Nicolae Colan – om de carte*, în „Renașterea”, XXII (2011), nr. 12, p. 7.
274. *Sfinții Împărați Constantin și Elena – eliberatori și susținători ai creștinismului*, în „Theophania”, Cluj-Napoca, II (2013), nr. 2, p. 2-3.
275. *Preasfințitul Părinte Episcop-Vicar Vasile Flueraș Someșanul împlinește 65 de ani*, în „Renașterea”, XXIV (2013), nr. 12, p. 4.
276. *Un respectuos gând de recunoștință ÎPS Arhiepiscop și Mitropolit Andrei Andreicuț*, în „Renașterea”, XXV (2014), nr. 3, p. 2.

B. REPORTAJE

277. *Noi alegeri de ierarhi în Biserica Ortodoxă Română*, în „Renașterea”, I (1990), nr. 8, p. 4.
278. *Întâlnire între reprezentanți ai Bisericilor din România și Ungaria, (Novi – Sad, Yugoslavia, 4 – 6 noiembrie 1990)*, în „Renașterea”, I (1990), nr. 11, p. 8.
279. *A VII – a Adunare Generală a Consiliului Ecumenic, Canberra – Australia, februarie, 1991*, în „Renașterea”, II (1991), nr. 7 – 8, p. 6 – 7.
280. *Întâlnirea celor patru Comisii ale Consiliului Ecumenic al Bisericilor, Evian, Franța, 9 – 16 mai 1992*, în „Renașterea”, III (1992), nr. 5 – 6, p. 8.
281. *Întâlnirea ecumenică de la Chavannes de Bogis – Geneva (8 – 10 septembrie 1994)*, în „Renașterea”, V(1994), nr. 9, p. 11.

282. *Întâlnirea ecumenică de la Roma*, în "Renașterea", VI (1995), nr. 3, p. 2.
 283. *Învățământul teologic, educația religioasă și diaconia*, în "Renașterea", VI (1995), nr. 9, p. 2.
 284. *Reconciliere etnică și spirituală ortodoxă*, în "Renașterea", VI (1995), nr. 11, p. 2.
 285. *Întâlnirea Comisiei de istorie ecleziastică din România (București, 13 noiembrie 1997)*, în "Renașterea", VIII (1997), nr. 12, p. 11.
 286. *Sfântul Apostol Andrei – ocrotitorul spiritual al Municipiului Galați*, în "Renașterea", X (1999), nr. 1, p. 11.

C. RECENZII

287. *Basarabie, pământ românesc!*, în "Renașterea", V (1994), nr. 5, p. 11, la Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, „Basarabia. Aspecte din istoria bisericii și a neamului românesc”, Iași, 1993, 151 p.
 288. *"Limbile să salte"...*, în "Renașterea", V (1994), nr. 11, p. 10, la Petre Șaitiș, „Psaltirea în versuri”, Cluj – Napoca, 1994.
 289. *Recunoștință străbunilor maramureșeni*, în "Tribuna", Cluj – Napoca, nr. 16, 1996, p. 4, la P. S. Episcop Dr. Irineu Pop Bistrițeanul, „Băseștiul și ilustrul său bărbat, George Pop”, Cluj – Napoca, 1995, 160 p.
 290. *Pâine sufletească pentru ostași*, în "Renașterea", VIII (1997), nr. 11, p. 10, la Ștefan Popa, „Bărbăție și credință”, Cluj – Napoca, 1997.
 291. *Lupte fratricide*, în "Renașterea", IX (1998), nr. 1, p. 12, la Pr. Constantin Cothișel, „Monografia comunei Cerțege și istoria bisericii greco – orientale ortodoxe române din această comună”, Sibiu, 1900, 63 p.
 292. *Slujire și trăire ortodoxă*, în "Renașterea", IX (1998), nr. 10, p. 9, la Nicolae Colan - Arhiepiscop și Mitropolit al Ardealului, „Teologie și spiritualitate Ortodoxă – Studii, articole, traduceri”, (ediție îngrijită de Pr. Lect. Drd. Dorel Man), Cluj – Napoca, 1998, 234 p.
 293. *Colinde din străbuni*, în "Renașterea", IX (1998), nr. 12, p. 9, la Ic. Stavr. Pr. Nicolae Gh. Puchianu – Moșoiu, „Colinde din Țara Bârsei”, Sibiu, 1998, 292 p.
 294. **+Petroniu Florea, Virtuțile la Părinții filocalici**, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2001, 329 p., în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVII (2002), nr. 1-2, p. 290-291.
 295. *Priveghind și lucrând pentru mântuire*. Volum editat la aniversarea a 10 ani de arhipăstorire a Înalt Prea Sfințitului Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, 1 iulie 1990-1 iulie 2000, Iași, Editura Trinitas, 2000, 373 p., în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVII (2002), nr. 1-2, p. 291-292.
 296. *O istorie de suflet*, în „Renașterea”, XIII (2002), nr. 4, p. 9.
 297. **Pr. Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu, Dicționarul Teologilor Români**, ed. a II-a, București, Editura Enciclopedică, 2002, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVIII (2003), nr. 1-2, p. 293; republicată în „Biserica Ortodoxă Română”, CXX (2002), nr. 7-9, p. 567-568.
 298. *Sinodul de la Iași și Sf. Petru Movilă, 1642-2002*, Iași, Editura Trinitas 2002, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVIII (2003), nr. 1-2, p. 294-295.
 299. *Studii de Istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române*, Cluj-Napoca, Presa Universitară

- Clujeană, 2003, 513 p, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIX (2004), nr. 1-2, p. 279-280.
300. *Studia Historica et Theologica. Omagiu profesorului Emilian Popescu*, Iași, Editura Trinitas, 2003, 840 p. +2 fotografii, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIX (2004), nr. 1-2, p. 280-281.
301. Emanuil Rus, *Silviu Dragomir și raporturile româno-slave*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, L (2005), nr. 2, p. 307-309.
302. Vasile V. Muntean, *Istoria Creștină Generală*, vol. I (ab initio-1054), 327 p. + 30 p. il., vol. II (1054-până azi), 455 p. + 28 p. il., București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2008, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LIV (2009), nr. 1, p. 283-284.
303. xxx *Studia Basiliana, I, II, III*, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LIV (2009), nr. 2, p. 259-260.
304. Florin Bengean, *Filantropie și asistență socială în activitatea Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania în perioada 1868-1918*, Târgu Mureș, Editura Ardealul, 2009, 401 p. + 6 p. ilustrații, în „Anuar, XII, 2008-2009, Universitatea Babeş-Bolyai, Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj-Napoca, 2010, p. 499-500.
305. *Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2008*, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și Viață în Hristos”, 2009, 548 p., în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LV (2010), nr. 1, p. 293-294.
306. *Revista Teologică. Organ pentru știință și viață bisericească (1907-1916; 1921-1947)-Indice bibliografic-*, de Prof. Valeria-Gemma Moraru, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2010, 380 p., în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LV (2010), nr. 2, p. 293.
307. *Mitropolia Ardealului. Revista oficială a Arhiepiscopiei Sibiului, Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Episcopiei Alba Iuliei și Episcopiei Oradiei (1956-1990) – Indice bibliografic -*, de Prof. Valeria-Gemma Moraru, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, 432 p., în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LVI (2011), nr. 2, p. 310-311.
308. *Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2010*, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și Viață în Hristos”, 2010, 417 p., în „Anuar, XIII, Universitatea Babeş-Bolyai, Facultatea de Teologie Ortodoxă Cluj-Napoca”, Cluj-Napoca, 2011, p. 501-502.

D. INTERVIURI

309. *”În spirit irenic și ecumenic”*, în “Tribuna” (Cluj-Napoca), III (1991), nr. 13, p. 8.
310. *Rolul școlii românești în cultura neamului nostru*, în “Adevărul Harghitei”, 15 – 16 mai 1991.
311. *Cinci întrebări pentru Pr. Prof. Dr. Alexandru Moraru, rectorul Institutului Teologic Ortodox din Cluj – Napoca*, în “Logos”, I (1991), nr. 1, p. 2 – 3,

(revista Institutului Teologic Ortodox din Cluj, realizat de studentul Vasile Timiș).

312. **O șansă pentru testarea calității învățământului teologic seminarial**, în “Unirea” (Alba Iulia), IX (1997), nr. 2074, p. 4.

E. PREFEȚE, POSTFEȚE

313. **Sfinți români transilvăneni – mărturisitori și apărători ai dreptei credințe**, în vol. “Slujbele Sfinților români din Transilvania și alte cărți religioase” de Pr. Prof. Vasile Stanciu, Cluj – Napoca, 1990, p. 9 – 14.
314. **Cuvânt înainte**, în vol. „Pastorale, de Nicolae Colan, Arhiepiscop și Mitropolit al Ardealului”, editat de Pr. Lect. Dorel Man, Cluj – Napoca, 1995, p. 5.
315. **Notă asupra volumului: Omagiu mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993)**, Cluj – Napoca, 1995, p. 203.
316. **Cuvânt înainte**, în vol. “Teologie și spiritualitate Ortodoxă” de Nicolae Colan, Arhiepiscop și Mitropolit al Ardealului (ediție îngrijită de Pr. Lect. Dorel Man), Cluj – Napoca, 1998, p. 5.
317. **Cuvânt înainte**, în vol. “Monografia Mănăstirii Adormirea Maicii domnului Nicula”, de Ierom. Dumitru Cobzaru, Nicula, 1998, p. 6 – 7.
318. **Cuvânt înainte**, în vol. “Anuar I (1990 – 1992). Institutul Teologic Universitar Ortodox Cluj – Napoca (din 1992 – Facultate de Teologie Ortodoxă)”, Cluj – Napoca, 1998, p. 9 – 10.
319. **Argument**, în vol. “Anuar II (1992 – 1994). Universitatea “Babeș – Bolyai” Cluj – Napoca. Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj – Napoca, 1999, p. 7 – 8.
320. **Încurajări**, în vol. “Anuar III (1994-1996)”, ... , p. 7-8.
321. **Cuvânt înainte**, în vol. „Drumul către cer”, de Ștefan Popa, Cluj-Napoca, 2000, p. 7-9.
322. **Cuvânt înainte**, în vol. „Spermezeu - străvechi sat românesc de la poalele Țibleșului”, Cluj-Napoca, 2001, p. 7-8.
323. **Precuvântare**, în vol. „Biserica din Tinăud”, Oradea, 2001, p. 5-6.
324. **Predoslovie**, la: „Luna de Sus-monografie istorică”, de Dacian But-Căpușan, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2003, p. 9-10.
325. **Cuvânt înainte**, la: „Monografia satului Chinteni”, de Pr. Abraham Simion, Cluj-Napoca, Editura Art-Vision, 2004, p. 5-5.
326. **Cuvânt înainte**, la „Monografia Mănăstirii Acoperământul Maicii Domnului-Florești”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea-Editura Nereamia Napocae, 2004, p. 7-8.
327. **Cuvânt înainte**, la vol. „Poartă spre cer”, de Augustin Pădurean și Dănuț-Liviu Hognogi, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2005, p. 5-6.
328. **Precuvântare**, la: Ana Baciu, **Aspecte lexicale în manuscrisul Vatican Romeno 6 din Biblioteca Apostolica Vaticana**, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2006, p. 5-6.
329. **Prefață** la: Pr. Dr. Dorel Man, „Pastorație și istorie la Episcopul Nicolae Colan în Transilvania, 1940-1944”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2007, p. 11-13.
330. **Cuvânt înainte** la vol. „Tănase Todoran martir al Neamului și Bisericii noastre” de Roșca Paul-Ersilian, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2008, p. 5-8.

331. *Cuvânt înainte* la vol. „Momente din istoria satului Pinticu, județul Bistrița-Năsăud”, de Vasile Alexa, Cluj-Napoca, Editura EIKON și Editura Arcade, Bistrița, 2008, p. 5-6.
332. *Mărturisire* la vol. „Cântul vocal profesionist. Respirația corectă, tehnica de emisie și interpretarea nuanțată pentru toate genurile de cânt, de la cântul bisericesc la cel de operă”, de Marin-Marius Truculescu, Cluj-Napoca, Editura Gedo, 2009, p. 19 și 276.
333. *Cuvânt înainte* la vol. „Aspecte monografice privind istoria ecleziastică a satului Dumbrăveni, județul Bistrița-Năsăud”, de Dănuț-Liviu Hognogi, Bistrița, Editura Karuna, 2009, p. 5-6.
334. *Cuvânt înainte* la vol. „Lăcașuri monahale ortodoxe din Transilvania până la începutul secolului al XIX-lea (zona sud-someșeană)”, de Dănuț-Liviu Hognogi, Bistrița, Editura Karuna, 2009, p. 9-12.
335. *Cuvânt înainte* la vol. „Pagini de istorie și tradiție în Parohia Ortodoxă Rebra, județul Bistrița-Năsăud”, de Pr. Teodor Nedelea, Bistrița, Editura Aletheia, 2011, p. 11-12.
336. *Prefață* la vol. „Istoria Mănăstirii Izvorul Tămăduirii, Salva”, de Iuliu-Marius Morariu și Ana Filip, Blaj, Editura Astra, 2013, p. 7-9.
337. *Cuvânt înainte* la vol. „Istoricul Episcopiei Armatei (cu sediul la Alba Iulia) între 1921-1948”, de Petru Pinca, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2013, p. 5-9.

IX. CRONICI ȘI DOCUMENTARE

338. *Cronica bisericească*, în “Renașterea”, I (1990), nr. 2, p. 8 (în colaborare).
339. *Cronica bisericească*, în “Renașterea”, I (1990), nr. 3, p. 8 (în colaborare).
340. *Cronica bisericească*, în “Renașterea”, I (1990), nr. 4, p. 8.
341. *Cronica bisericească*, în “Renașterea”, I (1990), nr. 6, p. 4.
342. *Cronica Institutului Teologic din Cluj – Napoca în anii universitari 1990 – 1991 și 1991 – 1992*, în vol. “Anuar I (1990 – 1992). Institutul Teologic Universitar Ortodox Cluj – Napoca”, (din 1992 – Facultate de Teologie Ortodoxă), Cluj – Napoca, 1998, p. 319 – 362.
343. *Cronica Facultății de Teologie Ortodoxă în anii universitari 1992 – 1994*, în vol. “Anuar II (1992 – 1994). Universitatea “Babeș – Bolyai” Cluj – Napoca. Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj – Napoca, 1999, p. 331 – 409.
344. *Cronica Facultății de Teologie Ortodoxă în anii universitari 1994-1996*, în vol. „Anuar III (1994-1996)...”, p. 361-443.
345. *Momente însemnate din viața Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (1996-1998)*, în „Anuar IV...”, p. 9-13.
346. *Aspecte importante din activitatea Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (1998-2000)*, în „Anuar V...”, p. 9-14.
347. *Documentar*, în „Anuar V...”, p. 411-508.